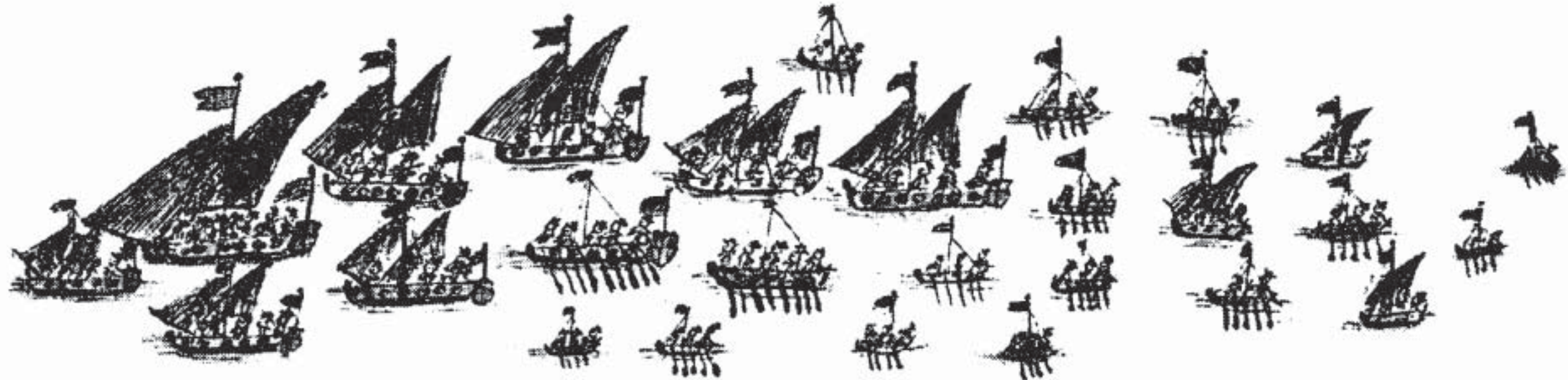

RYSSUGNAR

OCH DEN ÄLDSTA DATERADE TOMTNINGEN

*En rysk galärflotta anfaller västerbottenskusten 1714
Russian galleys attacking the coast in 1714*

Spår efter den ryska galärflottan 1721?

Till vänster om stigen vid berget finns lämningar av tre stycken så kallade ryssugnar. Tidigare fanns sådana här i "ofantlig mängd". Ursprungligen var de övervälvda med kallmurad natursten.

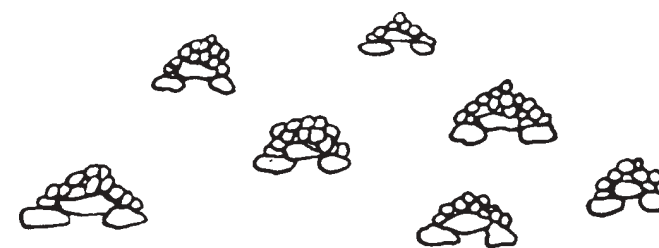
Fornlämningstypen är vanlig längs de botteniska kusterna och i Finska viken. I allmänhet förknippas de med ryska sjötåg på 1700-talet, men även andra liknande och äldre ugnar förekommer. Vid Grundskatan, inte så långt härifrån, har en likadan ugn daterats till första delen av 1700-talet. Det stämmer väl med den ryska galärflotta som tidvis låg här 1721 under det stora nordiska kriget.

Till höger ses den äldsta daterade tomtningen inom hela Bjuröklubbsområdet. Den undersöktes 1985 av arkeologer från Umeå Universitet. Man fann då träkol, små bitar av förslaggad lera och benfragmen. Kol 14-prover visar att den användes omkring år 500 e.Kr. (d.v.s. för 1500 år sedan).

Russian Ovens

These simple stone ovens may be traces of Russians. In 1721 Russian galley fleets sailed in these waters. The galleys were open boats which were rowed. The crew had to go ashore to cook and make bread, and this is the reason why these ovens were built.

On your right is the oldest dated hut within the whole area. Carbon-14 dating indicates approximately 500 AD.

Ryssugnar på Bjuröklubb efter Ekdahl 1827

Galärerna var öppna och låga fartyg som roddes av mycket stora besättningar. De var inte lämpade för öppen sjö. För att laga mat och baka bröd måste man gå iland. Färskt osyrat bröd var mycket viktigt i det ryska kosthällen.

Därför byggdes sådana här ugnar på de platser där man sökte hamn.